

Prekážky v práci podľa Zákonníka práce

Legislatívne platnosť: január 2017

Spracovala: Ing. Martina Lapšová, HOUR, spol. s r. o.

Prekážky v práci	Ustanovenie zákona	
Prekážky z dôvodov všeobecného záujmu (§ 136 až § 138)		
pracovné voľno na výkon verejných funkcií (najviac na 30 dní), občianskych povinností (svedok, tlmočník, znalec a i.) a iných úkonov vo všeobecnom záujme (činnosť člena zamestnaneckej rady, činnosť člena volebnej komisie, člena horskej služby, vedúceho tábora pre deti a mládež a i.)	§ 136 ods. 1 § 137 ods. 3	bez náhrady mzdy ak nie je dohodnuté inak
dlhodobé uvoľnenie na výkon verejnej funkcie, odborovej funkcie	§ 136 ods. 2	bez náhrady mzdy
pracovné voľno na rekondičné pobyty, povinné lekárske prehliadky, účasť zástupcov zamestnancov na vzdelávaní	§ 138 ods. 1	s náhradou mzdy
darovanie krvi a ďalších biologických materiálov	§ 138 ods. 2	s náhradou mzdy
Zvyšovanie kvalifikácie (§ 140)		
účasť na vzdelávaní, ktoré je v súlade s potrebami zamestnávateľa (účasť na vyučovaní, 2 dni pre skúškou, 5 dní na záverečnú/maturitnú skúšku, absolutorium, 40 dní súhrnne na štátne a dizertačné skúšky, 10 dní na vypracovanie a obhajobu záverečnej, diplomovej, dizertačnej práce)	§ 140 ods. 2 § 140 ods. 3	s náhradou mzdy
zamestnancovi, ktorý vykonáva zdravotnícke povolanie 5 dní na sústavné vzdelávanie	§ 140 ods. 4	s náhradou mzdy
vykonanie opravnej skúšky	§ 140 ods. 5	bez náhrady mzdy
Dôležité osobné prekážky v práci (§ 141) (prekážky na strane zamestnanca)		
dočasná PN, materská a rodičovská dovolenka, karanténa, ošetrovanie	§ 141 ods. 1	bez náhrady mzdy POZOR: pri DPN s náhradou príjmu za prvých 10 dní DPN podľa zákona č. 462/2003
vyšetrenie, ošetrovanie zamestnanca v zdravotníckom zariadení	§ 141 ods. 2 písm. a) bod 1. až 3 § 141 ods. 6	7 dní s náhradou ďalšie dni bez náhrady preventívne prehliadky tehotných – s náhradou mzdy na nevyhnutný čas pri nástupe do prac. pomeru počas roka môže zamestnávateľ určiť nárok najmenej 1/3 za každú začatú tretinu kal. roka trvania prac. pomeru
narodenie dieťaťa, nevyhnutný čas na prevoz matky dieťaťa	§ 141 ods. 2 písm. b)	s náhradou mzdy
sprevádzanie rodinného príslušníka do zdravotníckeho zariadenia	§ 141 ods. 2 písm. c) bod 1	7 dní s náhradou mzdy jednému z rodinných príslušníkov
sprevádzanie zdravotne postihnutého dieťaťa do zdravotníckeho zariadenia	§ 141 ods. 2 písm. c) bod 2	10 dní s náhradou mzdy jednému z rodinných príslušníkov

Prekážky v práci	Ustanovenie zákona	
úmrtie rodinného príslušníka	§ 141 ods. 2 písm. d) bod 1 bod 2 bod 3	2 dni pri úmrtí manžela, dieťaťa + 1 deň na pohreb všetko s náhradou mzdy 1 deň na pohreb rodiča, súrodenca zamestnanca/manžela zamestnanca, manžela súrodenca zamestnanca + 1 deň na obstaranie pohrebu všetko s náhradou mzdy 1 deň na pohreb prarodiča zamestnanca/manžela zamestnanca, vnuka zamestnanca všetko s náhradou mzdy
svadba	§ 141 ods. 2 písm. e)	1 deň s náhradou mzdy na vlastnú svadbu svadba dieťaťa a rodiča zamestnanca bez náhrady mzdy
znemožnenie cesty do zamestnania individuálnym dopravným prostriedkom pre nepriaznivé poveternostné podmienky zamestnanca so zdravotným postihnutím	§ 141 ods. 2 písm. f)	najviac 1 deň s náhradou
nepredvídané prerušenie premávky alebo meškanie	§ 141 ods. 2 písm. g)	bez náhrady ak nebol iný spôsob dopravy
presťahovanie zamestnanca, ktorý má vlastné bytové zariadenie	§ 141 ods. 2 písm. h)	1 deň bez náhrady mzdy v rámci obce 2 dni bez náhrady mzdy do inej obce 1 alebo 2 dni s náhradou, ak ide o sťahovanie v záujme zamestnávateľa
vyhľadanie nového miesta pred skončením pracovného pomeru vyhľadanie nového miesta pri skončení výpovedou podľa § 63 ods. 1 písm. a) až c)	§ 141 ods. 2 písm. i)	0,5 dňa/týždeň výpovednej lehoty bez náhrady mzdy 0,5 dňa/týždeň výpovednej lehoty s náhradou mzdy pracovné voľno možno zlučovať
na zariadenie dôležitých osobných, rodinných a iných vecí môže zamestnávateľ poskytnúť ďalšie voľno	§ 141 ods. 3	s náhradou mzdy alebo bez náhrady mzdy
účasť na štrajku UPOZORNENIE: účasť na nezákonnom štrajku (rozhodnutie súdu) je absencia	§ 141 ods. 8	bez náhrady mzdy
Prekážky na strane zamestnávateľa		
prechodný nedostatok práce pre poruchu a iné dôvody	§ 142 ods. 1	mzda v sume priemerného zárobku
nepriaznivé poveternostné vplyvy	§ 142 ods. 2	50 % priemerného zárobku
iné prekážky na strane zamestnávateľa	§ 142 ods. 3	mzda v sume priemerného zárobku
vážne prevádzkové dôvody vymedzené v písomnej dohode so zástupcami zamestnancov	§ 142 ods. 4	60 % priemerného zárobku

Náhrada mzdy sa poskytuje v sume priemerného zárobku zamestnanca § 141 ods. 7.